

Regiodagen: rijke oogst ervaringen over presentaties, evaluaties en gespreksleiding

Zo'n honderd studiekringdeelnemers namen het afgelopen jaar namens hun kring deel aan een van de zes regiodagen van het Platform Studiekringen 50plus. De helft van de studiekringen was vertegenwoordigd. De ochtenden stonden in het teken van uitwisseling van ervaringen, wat een rijke oogst van inzichten opleverde over hoe studiekringen functioneren en worden beleefd. Het middagdeel bestond uit een workshop Gespreksleiding. Platform-voorzitter Wim Heijser blikt terug.

Figuur 1 Regio bijeenkomst Roosendaal

De bijeenkomsten begonnen met een groepsgewijze bespreking van reacties uit van tevoren ingevulde vragenlijsten. Over de opzet van studiekringbijeenkomsten, of studiekringen voldoen aan de verwachtingen, de gespreksleiding en wat goed gaat en beter kan.

De samenvatting van de bevindingen bevestigden bekende inzichten, maar leverden ook verrassende

punten op. Ik pik er een paar uit.

* Iedereen kan goed uit de voeten met de opzet van de bijeenkomsten. Er wordt wel met de nodige variaties gewerkt.

* Presentaties gaan meestal goed, maar sommigen hebben er moeite mee. Toch is, en dat vond vrijwel iedereen, geregeld presentaties houden in principe een verplichting voor iedere deelnemer. Doorgaans worden alleen deelnemers vrijgesteld met fysieke en mentale handicaps die presentaties bemoeilijken of onmogelijk maken. Je wilt hen er toch graag bijhouden.

In een enkele kring doet niet iedereen mee met de presentaties, maar die hebben er doorgaans spijt van dat dit erin geslopen is. Uit de discussie kwamen enkele suggesties naar voren om het gemakkelijker te maken een presentatie of iets vergelijkbaars te verzorgen (zie onze website onder [Tips voor kringen](#)).

* Af en toe een gastspreker wordt positief beoordeeld. Dat kan iemand van een andere kring zijn. Maar opgemerkt werd dat het uitzonderingen moeten blijven en dat het geen vervanging mag zijn voor presentaties door de eigen deelnemers. Eigen inbreng blijft uitgangspunt.

* De verstaanbaarheid tijdens kringbijeenkomsten geeft in enkele kringen problemen. Het Platform zal hierover nog wat tips bundelen.

* Voor de introductie van nieuwe deelnemers worden uiteenlopende methodes gebruikt, variërend van ga maar gewoon meedoen tot een vrij strikte procedure met aan het eind een formeel beslispunt of de gegadigde lid mag worden. In elk geval wordt belangrijk gevonden om vooraf een gesprek te hebben met de kandidaat-deelnemer; voor een toelichting over studiekringen en wederzijdse verwachtingen uit te wisselen.

* Evalueren gebeurt in sommige kringen regelmatig, in andere niet of nauwelijks. Bij de start van een kring wordt aangeraden aan het eind van elke bijeenkomst kort te evalueren en zeker eens per jaar of per halfjaar een (halve) bijeenkomst te besteden aan hoe alles gaat en of er dingen anders moeten. Dat voorkomt opkroppen van problemen die op den duur tot ongemak leiden. Kringen die geregeld evalueren zijn daar tevreden mee. Sommige aanwezigen namen zich voor het invoeren van evaluaties in de eigen kring te gaan bespreken.

* Studiekringen worden belangrijk, zinvol, leuk en plezierig gevonden. Eén van de deelnemers vulde dit in op haar formulier: *Ik ga graag naar de bijeenkomsten en kom altijd met een fijn gevoel weer thuis!*

* De workshops Gespreksleiding waren een leerzame exercitie die naar meer smaakt. Workshopleiders Conny van der Molen (de eerste drie regiodagen) en Ingeborg van der Molen (laatste drie) bespraken met de groep de processen en de interactie zoals die plaatsvinden tijdens studiekringbijeenkomsten en de rol van de gespreksleider daarbij. Die is lang niet altijd eenvoudig. Dat bleek vervolgens ook tijdens de aangereikte cases die in kleine groepjes werden besproken, gespeeld en teruggekoppeld in de complete groep.

Gespreksleiding is een *hot issue* in veel studiekringen. Het Platform beraadt zich hoe het hier een vervolg op kunnen geven.